

Alppitorvi sinfoniakelpoiseksi

Carlo Tortolonanolla on missio, sanoma. Hän haluaa tehdä alppitorven tunnetuksi, ja saada sen tunnetuksi myös konserttitoimintana.

Missiossaan hän on onnistunutkin, sillä hän kiertää maailmaa ja soittaa alppitorvea arvostettujen orkesterien kanssa, arvoistettujen kapellimestarien johtamana. Suomessa hän on ensi kertaa ja soitti LuostoClassicissa Lapin kamariorkesterin vierana. Hän vaikutti festivaalissa: "Vasta toista kertaa, ja niin hyvin järjestetty."

Kaljalainen Tortolantano aloitti missiossaan käytävästä, ja siitä hän soittaa edelleen. Mutta sit-

ten hän kuuli alppitorvea ja raksti.

– Rakastan sen ääntä, ja se on niin luonnomukainen soitin, siinä ei ole mitään muuta kuin yksi puu.

Alppitorvi on kotolisin Sveitsin, Itävallan, Etelä-Saksan ja Pohjois-italian vuorilla, sillä keltaisuttin karjaa kotiin. Alppitorvi tehdään yhdestä puusta, kaarevasta kuusesta, joka halkaistaan, kaiveretaan ja hiotaan, ja liitetään taas yhteen.

Sitä sovitetaan vain huulilla. Soittaminen on vaikeaa, niin kuin myös sille säveltäminen.

Alppitorvessa on vain viisi sävelä kolmessa eri oktaavissa, eli sillä voi soittaa 12-15 eri nuotta. Tortolantano selvittää, Alppitorville ovat suorastaan säveltäneet vain Leopold (Wolfgangin isä) Mozart ja unkarilainen Ferenc Farkas.

Luostosinfonia palaa Ukko-Luoston saliin

Luostosinfonia palaa ensi vuonna kotisaliinsa Ukko-Luoston saliin. Kalevi Ahon sinfonia esitetään samalla kokoonpanolla kuin ensiesitys viime vuonna, Radion Sinfonia-Orkesterin ja Lapin kamariorkesterin yhteistyönä. Ne esittävät myös Bachin urkufuugan, jonka Aho sovittaa tuntuorkesterille.

Urkuja rinteeseen ei viedä, mutta Aho uskoo fuugan soivan hyvin yhteen Luoston luonnon kanssa. – Konserttitala on hyvin vaikuttava, siinä on sakraltunelma jo sellaisenaan.

Radion sinfoniaorkesteri ei tänä vuonna päässyt mukaan LuostoClassiciin, mutta ensi vuodeksi on varattu pitkä viikonloppu torstaista sunnuntaihin. Lapin kamariorkesteri kuuluu vakintuneesti kuvioon, ja

orkestereita hyödynnetään LuostoClassicissa muutenkin, taiteellinen johtaja John Storgårds lupaa. Vielä hän ei kerro miten.

Tämä vuosi rakennettiin puhallinsoiton varaan, koska puhallinnet ovat turvallisempia ja varmempia kuin jousisoittimet. Storgårds kehtoo. – Niistä lähtee enemmän ääntä, ja soittimet kestävät säätäkkin paremmin.

Rascher-saksosofonikvarretti on maailman tunnetuin lajissa ja Storgårdsin vanhoja tuttuja. – Tapahtuman ainulaatuus sai heidät keskeyttämään loimansa.

Alppitorvi sopi kuvioon, etenkin kun sille on osaaava soittaja Carlo Tortolantano ja sille sävelletty musiikkia Leopold Bachilta ja Ferencs Farkasilta.

Kaanaanmaa tuo saksosofonisoittoa esille toiselta laidalta kuin klassikoita soittava Rascher-kvarretti. Storgårds johti Virtuosi di Kuhmoa, kun se levytti Jukka Pertkon kanssa koeliman vanhoja virsiä.

Virsikonsertissa pari tuhatta kuulijaa

– LuostoClassic on hyvin lappilainen tapahtuma, toiminnanjohtaja Timo Seppälä kertoo. Yleisö on 70-80-prosenttisesti Lapin läänistä, hän arvioi festivaalin puolivälissä.

Tänä syksynä kuulijoita on ollut enemmän kuin viime vuonna. Aloituskonsertissa väkeä oli noin 300 ja perjantaina Aittakurussa yli 250, ja virsikonsertti Ukko-Luostolla oli en-

näys: 1500 kuulijaa, hän iloi see.

Kalevi Aho uskoo festivaali kehittyvän todella vetovoimaiseksi tapahtumaksi. Sen tekevät jo valtavat matsemat, johon musiikki asetettu.

– Luonto on tärkeä osa tapahtumaa, myös sen tuomat ongelmät ja rajoitukset, Storgårds määrittää. – Sadekuurot kun luvat kuvaan, ja ne on niin mukavien kuin yleisön oretta huomioon.

– Shamaanit ovat olleet suosiollisia, hän kiittelee. Sade laikasi Aittakurussa kun esiketti Summer Musicia, eikä se palanut edes sillon kun vuorossa Chen Yin Rakous säteestä.

Kaanaanmaan aikana oli vieraat, sillä aurinko ylsi vaosaan katsomoa.

Luonnon armoilla

Lapin kamariorkesterin LuostoClassic-konsertissa teoston otiskot kyhkyivät miljooniseen enemmän tai vähemmän: maalaisconcertino, paimensinfonia, vuorituulet, kesämusiikki... No, tällä kertaa ei kesäisestä ilmasta voinut puhua. Siitä huolimatta oli sadeviitakansa pefletteineen ja termospulloineen säitä ummaten tarjottu paikalle. Eikä Kuruteatteri tuottanut pettymystä, vaan hiveli korvia ja silmiä.

Iloiseen tunnelmaan johdatti Paul Hindemithin sarkastinen teos Ein Jäger aus Kurpfalz, der reitet durch den grünen Wald eh kertomus metsän läpi ratsastavasta metsästäjästä. Ajankohtaisempi suomenos olisi kuulemma kerjämusmiikkosessa, joka jatkaa

Konsertit

Vuoripuhelua. LuostoClassicin tuntuorkonsertti 13.8.2004 Pyhäin Kuruteatterissa. Carlo Tortolantano, alppitorvi, The Rascher Saxophone Quartet, Lapin kamariorkesteri, joht. John Storgårds

naisia kylpylähotelliin maastossa. Siinäkö syy, miksi teos on ollut orkesterin ohjelmistossa aiemminkin?

Leopold Mozartin sävellyksen Sinfonia Pastorella sekä Ferenc Farkasin sävellyksen Concertino Rustico säivät solistiseksi alppitorven soittaja Carlos Tortolonanon Isä-Mozartin paita-

mensinfonia on tyylillisesti barokin ja wieniläisklassismin välimaastoon sijoittuvaa kepeää, galantia musiikkia. Unkarilaisen Farkasin maalaisconcertino on sävelletty partisaatia vuotta myöhemmin, mutta siinä on jotain samaa vapautuneisuutta.

Tortolantano soitti massiivisel-

Alppitorvisti Carlo Tortolantano puhuttaa kapellimestari John Storgårdsin takana Lapin kamariorkesterin tuntuorkonsertin harjoituksissa.

LIUKA KOSKIN